

Gorlickie dialogi – wywiad z ks. Michałem Olechnym

Wywiad z ks. Michałem Olechnym dotyczący jego kapłaństwa oraz wspomnień z września 1939 roku i okupacji niemieckiej w Libuszy.

Ks. Michał Olechny

Urodzony 27 września 1931 roku w Libuszy. Ukończył siedmioklasową szkołę podstawową w Libuszy, gimnazjum i liceum w Bieczu oraz Metropolitalne Seminarium we Wrocławiu. Świecenia kapłańskie otrzymał w 1955 roku. Posługę kapłańską pełnił w Brzegu Dolnym od 1955 roku (wikariat), a od 1957 do 1999 roku był proboszczem w Chróście. Pełnił tę funkcję najdłużej w diecezji — aż 42 lata. Będąc już na emeryturze, powrócił na ziemię gorlicką i zamieszkał w Kłęczanach u rodziny.

Wywiad z ks. Michałem Olechnym przeprowadzony przez Urszulę Karasińską (pracownika MBP w Gorlicach) w Libuszy.

Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach Programu „Patriotyzm Jutra”

Spis treści:

- 00:00:15** — wybór drogi życiowej — kapłaństwo
- 00:01:00** — nauka w Liceum Ogólnokształcącym w Bieczu
- 00:01:30** — z powodu braku miejsc odmowa przyjęcia do seminarium w Tarnowie, przyjęcie do Arcybiskupiego Seminarium Duchownego we Wrocławiu we wrześniu 1950 roku
- 00:02:30** — psikus kolegów ze szkoły — skierowanie do Służby Polsce (SP) zamiast do seminarium
- 00:03:00** — wyjazd do kompanii SP w Kleszczewie (po otrzymaniu nakazu)
- 00:03:50** — po miesiącu służby wyjazd do seminarium dzięki życzliwości komendanta SP
- 00:05:40** — opis podróży pociągiem z Kleszczewa do Libuszy
- 00:05:55** — wyjazd do Wrocławia — opis zburzonego miasta
- 00:07:10** — pomimo dwutygodniowego spóźnienia do seminarium zdanie egzaminu i przyjęcie w poczet studentów
- 00:09:20** — pięcioletnia nauka w seminarium
- 00:09:30** — posługa kapłańska w Chruście — najdłuższe w diecezji proboszczostwo — 42 lata
- 00:12:15** — przejście na emeryturę w 1999 roku i powrót w rodzinne strony
- 00:13:00** — wspomnienie września 1939 roku w Libuszy — potyczka polskich żołnierzy z Niemcami
- 00:14:45** — „zanim przyszli Niemcy, uciekliśmy z mamą na plebanie” — opis drogi na plebanie: zarośnięta Libuszanka, spotkanie z polskim żołnierzem, obstrzał, płonące stogi siana
- 00:16:25** — wkroczenie Niemców do Libuszy przed 8 września — armaty i mnóstwo żołnierzy jadących w stronę Krygu i Żmigrodu (tzw. trasą cesarską prowadzącą obok budynków Rafinerii)
- 00:18:35** — „przed wojną tata z mamą pracowali w Rafinerii, dzięki temu wybudowali domek”
- 00:18:35** — „dziadek Zawiliński — oprócz tego, że był kościelnym — miał sklepik”
- 00:19:00** — „przy moście w Libuszy była strzelanina”
- 00:20:00** — „po przejściu Niemców Libuszanie ściągnęli zwłoki polskich żołnierzy, którzy zginęli w potyczce na moście i ich pochowali — byłem tego świadkiem”; postawienie brzożowego krzyża, przyjazd na grób żony i córki

jednego z zabitych

00:22:00 — „wszystkich potem ekshumowano i przeniesiono na cmentarz wojskowy w Zagórzanach”

00:22:35 — nauka w czasie okupacji w Libuszy; nauczycielki: pani Tomalanka, pani Malinowska

00:23:10 — wysadzenie Rafinerii przed przyjściem Niemców

00:24:15 — praca zarobkowa rodziców i siostry podczas okupacji

00:25:20 — radzieckie naloty samolotowe na Niemców w dzień przed wyzwoleniem

00:26:00 — „po drugiej stronie CPN, koło dołów rafineryjnych, w czasie okupacji znajdował się, jak niektórzy mówili, przejściowy obóz niemiecki”; czasem rozstrzeliwano jeńców, a ciała wrzucano do dołów

00:29:05 — ślady krwi, zapiski przetrzymywanych jeńców i znaleziony pistolet — to wspomnienia ks. Olechnego z wizyty w tzw. przejściowym obozie niemieckim zaraz po zakończeniu wojny

00:31:25 — rozpoczęcie rosyjskiej ofensywy na Niemców (ostrzał z katusz) — opis nieba w nocy, huk wystrzałów i uciezka Niemców

00:33:10 — wkroczenie rosyjskich wojsk do Libuszy — opis głodnych żołnierzy plądrujących gospodarstwa

00:34:35 — opowieść o wyjątkowym smaku chleba pieczonego przez matkę

00:35:50 — pochód niemieckich jeńców wojennych maszerujących tzw. cesarką w stronę Biecza; „szli jeńcy, konie, osły, wielbłądy”

00:37:45 — głód w Libuszy — opis rozdrapania końskiego mięsa przez Libuszan, po zastrzeleniu konia z kolumny prowadzącej jeńców niemieckich

00:38:05 — „potem (po wyzwoleniu) się uspokoiło, pojawiła się policja, kryminal znajdował się w bieckim Ratuszu”

00:38:20 — Żydzi w Bieczu przed wojną

00:38:45 — karczma żydowska w Libuszy — lokalizacja